

VĚDKO

Č.5

2014/2015

Vydáva ŠKD

ZŠ P.Kellnera Hostinského

Družstevná ulica 835

Rimavská Sobota

OBSAH:

1. LITERÁRNA TVORBA DETÍ
2. ADVENTNÉ OBDOBIE
3. ZVÝKY A TRADÍCIE VIANOC
4. PRANOSTIKY NA DECEMBER
5. MIKULÁŠSKA BESIEDKA
6. VIANOČNÁ POŠTA
7. NÁVŠTEVA PLANETÁRIA
8. VIANOČNÉ ZVÝKOSLOVIE
9. VIANOČNÉ ZVÝKY A TRADÍCIE
10. VIANOČNÁ BURZA
11. VIANOČNÉ AKTIVITY V ODDELENIACH
12. PRANOSTIKY NA JANUÁR
13. NOVOROČNÉ VINŠE OD DETÍ
14. DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ PRE MŠ
15. ZÁPIS DO PRVÉHO ROČNÍKA
16. VÝTVARNÁ SÚŤAŽ

Literárna tvorba detí

Je tu zima a s ňou aj najkrajšie sviatky v roku Vianoce, na ktoré sa tešia všetky deti, ale aj dospelí.

Deti z triedy Vláčika Tomáša napísali niekoľko pekných básničiek o zime.

Spadla vločka

Spadla vločka prvá, za ňou hneď aj druhá,
a potom zas tretia, všetky za ňou letia.
A už bolo snehu dosť, deťom sneží pre radosť.
Radosti už bolo dosť, premrzli sme až na kosť.
Poďme sa už sánkovať, a potom hneď guľovať,
potom príde čajík teplý, zohreje nás deti všetky.
Únava nás zmohla dosť, na dnes toho bolo dosť.

/ Lukas B./

Vianoce

Vo vani kapor čľapoce,
už sú tu Vianoce.
Prihlásil sa zimný čas,
na darčeky je čas zas.
Pod stromčekom darček malý,
každý čaká, komu patrí.
Je to mamkin, ockov, môj?
Uvidíme to čím skôr.

/ Mirka F./

Zima, zima

Zima, zima, zimička,
studená je ručička.

Čakáme na biely snežik,
ktorý spadne z mrakov bielych.

Každý sa na zimu teší,
keď nám stromček pekne svieti.

Blížia sa už Vianoce,
všetko sa nám ligoce.

/ Martin K., Tomáš K./

Vianočný čas

Milí starí rodičia,
tu je pre vás kytica.

Ja mám rada Vianoce,
keď sa všetko ligoce.

Ja som vaša vnučka malá,
rada som sa s vami hrala.

Potešiť vás veľmi chcem,
darčekom, čom prinesiem./

/Nikolka F./

Moje Vianoce

Vianoce sa blížia,
ako každý rok,
v celom dome robím
vzorný poriadok.
Čistá je dlážka, polica,
z kuchyne vonia škorica.
Na stromčeku sa hviezda ligoce,
už môžu prísť moje Vianoce.

/ Lucka T. Vikinka K./

Kráľ Zimy a jeho košieľka

Bol raz jeden kráľ a volal sa kráľ Zimy. Jedno ráno sa zobudil a zistil, že všetko je mu malé. Zavolať si pomocníčku, ktorá sa volala Evička, aby mu ušila novú košieľku. Skôr, ako začala šiť, musela kráľa Zimy pomerat', ale on sa stále vrtil a krútil. Keď sa prestal vrtieť, tak mu Evička ušila novú košieľku. Kráľ Zimy už bol hrdý, že má novú košieľku a chcel sa s ňou pochváliť aj svojim kamarátom škriatkom. Škriatkovia boli nadšený, že bol taký vyfinteny a zavolali ho na vianočnú zábavu. Na vianočnej zábave myšky pomáhali, aby tam bola dobrá zábava, tak Kráľa Zimy naučili tancovať MAKARENU a vtáčiky im pritom spievali. Na zábavu škriatkovia napiekli tortu, medovníky a pili vianočný punč. Kráľ Zimy bol už unavený, tak sa s kamarátmi rozlúčil a išiel si ľahnúť do svojej postieľky a tak sa mu páčila jeho košieľka, že s ňou aj zaspal.

(Alexko Brosman, Kinga Kislingerová 2.B)

ZIMA

Zima, zima, zimička

padá sniežik na líčka.

Deti sa z toho radujú,

že sánkovať sa vonku budú.

(Adam Budai, Renko Brosman, Alex Brosman 2.B)

Vianočný stromček

Ozdobíme si pekne stromček,

veľa ozdôb naňho dáme.

Biela guľa maličká,

bude krásna bielúčka.

A na koniec veľkú hviezdu,

ligotavú žiarivú.

(Sabri Petříčková, Renko Brosman, Alex Brosman 2.B)

Vianoce

Vianoce sa blížia k nám,
veľa darčiekov dajú nám.
Malý stromček ozdobíme,
s radosťou na ten deň čakáme.

(Sabri Petříčková, Marek Keľo 2.B)

Snehuliak

Už je zima, už je tu,
rýchlo všetci do snehu.
Postavíme snehuliaka,
na najvyššom vrchu.
Jedna guľa, druhá guľa,
tretiu na vrch dám ,
a uhlie mu na bruško dám.

(Adam Kurek 3.A)

Mikuláš

Ďakujem Mikuláš za tie krásne chvíle,
za darčeky od teba, za úsmevy milé.
Stretneme sa o rok zas, príď Mikuláš medzi nás.

(Miška Melichová 3.A)

Stromček

Jeden stromček stál,
Dedko ho zrazu odrezal.
Doniesol ho domov k nám,
Na Vianoce ho ozdobiť mám.
Jedna guľa, dva zvončeky,
Ozdobený stromček mám.
(Lenka Vetráková 3.A)

List Ježiškovi

Vianoce sú už aj tu,
keď chceš darček napíš mu.
Ježiško už letí sem,
maj krásny veľký sen.
Vianoce sa blížia sem,
o chvíľu je Štedrý deň.
Ak uvidíš Ježiška,
zaželaj mu zdravíčka.
(Valentínka Cerovská 3.D)

Darček

Stromček, krásny je to strom,
rozosvieti celý dom.
Keď ja ráno vstanem,
darčeky ja pod ním nájdem.
(Paťka Repčoková 3.A)

ZIMA

Sneh a chlad,

hladký ľad.

Sneh je hosť,

je dosť pre radosť.

Vonku mrzne

a mráz maľuje,

kvety na oblok.

Juchú...znenezdania prišiel

zasa Nový rok.

(trieda Smajlíková)

Snehuliačik

Zima príde,

Vietor duje,

Zabávať sa veru budem.

Snehuliaka postavím,

S uhlím ja ho dotvorím.

Mrkvičku mu za nos dám,

A metlu do ruky dám.

(Miško Katreniak 3.A)

Deti z triedy Nemovej navštívili oddelenia prváčikov a druhákov, kde ich oboznámili so zvykmi a tradíciami Vianoc. Čítali im o Adventnom venci, o význame sviec prečo sa zapalujú, ale čo aj znamenajú, ale aj iné zaujímavosti z Adventného obdobia.

ZVYKY A TRADÍCIE

- 1. Prestieranie navyše** - v niektorých rodinách sa doteraz prestiera pre jedného človeka navyše, aby sa mohol pohostiť pocestný. Je to symbol milosrdenstva.
- 2. Veštenie z jablka** - ak sa po rozkrojení jablka objaví hviezdička, znamená to zdravie a šťastie, krížik znamená chorobu a smrť.
- 3. Veštenie z orechovej škrupiny** - do jednej orechovej škrupiny vložia dievčatá malú sviečku za seba a do druhej za svojho milého, zapália ich a nechajú plávať na vode. Ak sa škrupiny stretnú, znamená to, že sa milenci zoberú a rozchod nastane, ak sa škrupiny nestretnú.
- 4. Orechy v kútoch príbytkov** - po večeri ich do každého kúta miestnosti rozhádže najstarší člen rodiny, aby bola v dome hojnosť počas celého roka.
- 5. Šupiny z kapra vložené do peňaženky** - majú zabezpečiť, aby ste počas nasledujúceho roka netrpeli núdzou a aby sa vám peniažky len tak sypali...
- 6. Krížik medom na čelo** - hlava rodiny ho urobí každému členovi rodiny, aby ho anjeli ochraňovali po celý rok.
- 7. Do štedrovečernej vianočky alebo koláča sa zapečie minca.** Kto ju nájde, bude zdravý a bohatý po celý rok. Je to alternatíva ku schovávaniu peňazí pod obrus alebo ku šupinke z kapra vlozenej do peňaženky.

PRANOSTIKY NA DECEMBER

Magický, čarovný vianočný čas a celé sviatočné obdobie až konca roka je priam opradené rôznymi prísloviami, porekadlami a pranostikami našich starých materí. Niektoré platia až do dnešných dní, iné pomaličky upadajú do zabudnutia...

Príslovia, ľudové múdrosti a pranostiky tvorili ľudia už po stáročia. Vznikali na základe dlhodobého pozorovania prírodných javov a mali zvyčajne poučujúci charakter. Pomáhali ľuďom predpovedať počasie a dianie na nasledujúce dni, mesiace či celý rok. Keďže pranostiky môžu, ale nemusia byť pravdivé, je len na nás, či im uveríme. A ako je to s Vami, riadite sa podľa nich?

4. december: Svätá Barbora ťahá sane do dvora.

Aké je počasie na Barbaru, také býva do Vianoc.

6. december: Keď na deň Mikuláša sneží, bude požehnaný rok.

13. december: Aké sú od Lucie do Vianoc dni, také budú aj mesiace.

Od Lucie do Vianoc, každá noc má svoju moc.

24. December: Biele Vianoce, zelená Veľká noc. Čierne Vianoce, biela Veľká noc.

26. december: Keď svätý Štefan blato vyfúkal, bude pekná jar.

Pekná chvíľa na Štefana Kráľa sľubuje radostné obaračky.

31. december: Silvester

Keď je na starý rok jasno, bude v maštaliach prázdno.

MIKULÁŠSKA BESIEDKA

Deti z prvého stupňa svoje Mikulášske vystúpenie venovali ich najmilším osobám – rodičom. Spolupráca školského klubu priniesla želané ovocie v podobe krásneho a precíteného programu plného vianočných piesní, tancov či scénok v podaní žiakov prvých štyroch ročníkov. Rodičia si teda postupne odbaľovali svoje darčeky, ktorých hodnota je jednoducho nevyčísľiteľná. Veď čo je krajšie, ako vidieť svoje vlastné dieťa stojac na javisku s hrčou v krku recitujúc naučený text? Odpoveď nájde každý hlboko vo svojom srdci.

VIANOČNÁ POŠTA

Deti z tried nedávno písali a poslali Vianočnou poštou svoje LISTY JEŽIŠKOVI. Želali si v nich rôzne veci hmotné (hračky, ...) i nehmotné (zdravie, šťastie, pokoj v rodine, ...) nielen pre seba, ale aj pre svojich najbližších. Trpezlivo čakali na odpoveď od Ježiška a dočkali sa. Každý kto napísal Ježiškovi, dostal od Vianočnej pošty list, v ktorom sa im prihovára Ježiško. V listoch boli aj CD-čka TRPASILÍCI - výber SMAJLHITOV 2014. Sú na nich pekné a veselé pesničky.

NÁVŠTEVA PLANETÁRIA

Žiaci štvrtého ročníka spolu s triednou učiteľkou Mgr.Ivaničovou a vychovávateľkou Czíkóovou sa dňa 12.12.2014 zúčastnili na celodennom výlete v Žiari nad Hronom, kde navštívili planetárium Maximiliána Hella. Bol to pre všetkých zúčastnených veľký zážitok, lebo po odbornej prednáške o vesmíre sa mohli pozrieť cez ďalekohľad a pokochať sa slnečnou oblohou.

VIANOČNÉ ZVYKOSLOVIE

V GEMERSKO-MALOHONTSKOM MÚZEU

15.12.2014 popoludní sa druháci a tretiaci sa zúčastnili na prednáške Vianočné zvykoslovie v Gemersko-malohontskom múzeu. Usadili sme sa v miestnosti stálej expozície História výtvarného umenia. Privítala nás p. riaditeľka múzea a etnografka PhDr. Oľga Bodorová, ktorá nám vo svojej prednáške priblížila Vianočné zvyky a tradície regiónu. Podujatie múzeum poriada každoročne v predvianočnom období. Zamerané je na vianočné a novoročné tradície a zvyky v regióne Gemer-Malohont, viažúce sa na advent a Vianoce. Advent je obdobím plným očakávaní na príchod Spasiteľa, ale aj obdobím tajomna a povier, či prípravy tradičných jedál a pečiva. Dávno zabudnuté, a predsa trvale prítomné, sú predvianočné zvyky a predstavy ľudu, ktorý odpradávnajil v tomto regióne. Moderný svet čoraz viac mení kultúrne dedičstvo spojené s prípravou vianočných sviatkov. Našou snahou je pozastaviť sa a priblížiť tradície hlavne mladej generácii. Naše deti boli veľmi šikovné, sama p. Bodorová bola prekvapená, že čo všetko vedia o advente, keď im kládla otázky.

Vianočné zvyky a tradície

Vianočné zvyky a tradície si pripomenuli aj triedy **Krtková** a **Lienková**. Pani vych. Sojková si pripravila pre všetky deti prezentáciu o vianočných zvykoch. Deti si spoločne čítali jednotlivé zvyky od Kataríny až do Vianoc.

Katarínsky sviatok je zároveň prvým z obávaných dní strig, ktoré až do zimného slnovratu oddávna mávali ľudia patria k nim aj Ondrej (30. 11.), Barbora (4. 12.), Mikuláš (6. 12.), Lucia (13. 12.) a Tomáš (21. 12.). Naši starki dodnes radia mať sa počas stridžích dní na pozore a preventívne konzumovať osvedčený superliek - cesnak.

4. 12.
Barbora

Sv. Barbora ťahá sane do dvora

6. 12. **Mikuláš**

Na svätého Mikuláša
už je celá zima naša

Svoje vedomosti z prezentácie si deti vyskúšali vo vianočnom kvíze, ktorý si pre nich pripravila vych. Sojková.

Deti z tretích ročníkov sa spolu stretli v lienkovej triede a zmerali si svoje vedomosti.

Na **prvom** mieste sa umiestnili deti z **Krtkovej** triedy.

Aktivity v triede Ferda Mravca a Sovičkovej v mesiaci december

V našom klube, triedy Ferda Mravca a Sovičkovej sa celý december niesol v tvorivej a slávnostnej nálade. Deti sa pripravovali na príchod Mikuláša. Naučili sa básne, piesne a ich šikovné ručičky, zhotovili z papiera krásneho Mikuláša, stromčeky a snehové vločky. S radosťou sme sa pripravovali aj na príchod Vianočných sviatkov. Spievali sme si koledy a zhotovovali sa farebné stromčeky, vianočné pozdravy, vyfarbovali sme oriešky, konáriky a šišky. Tieto hotové výrobky sme ponúkli na Vianočnú burzu.

Vianočná burza

V ŠKD sme vyrábali vo všetkých oddeleniach výrobky na Vianočnú burzu, ktorá sa uskutočnila 19.12.2014 na I.st. na dolnej chodbe. Deti predávali dopoludnia výrobky, ktoré vytvorili aj s pani učiteľkami a zároveň výrobky z ŠKD, z ktorých mali radosť a zakúpili ich za symbolickú cenu pre svojich blízkych.

ZDOBENIE MEDOVNÍKOV V TRIEDE TRPASLÍKOVEJ A FERDA MRAVČA

Vychovávateľky 1.a
3.oddelenia ŠKD v
predvianočnom období
pripravili pre svoje deti
praktickú ukážku zdobenia
medovníkov. Deti si túto
činnosť mohli aj vyskúšať.

V druhej časti sa vytvoril živý Betlehem, do ktorého sa zapojili všetky deti, dramati-
záciou deti zahrali to, čo sa stalo pred vyše 2000 rokmi. V scénke vystupovali
pastieri, ich ženy, anjel, Mária, Jozef, Ježiško a traja králi.

Posedenie pri Vianočnom stromčeku v Krtkovej triede

želania pri stromčeku

Oblátky s medom

navštívila nás aj pani učiteľka

a poprialala všetkým VESELÉ VIANOCE

PRANOSTIKY NA JANUÁR

Ak je v januári jasno, bude veľa ovocia.

Čo január zazelená, to máj spáli.

Čo január zmeškal, február doháňa.

Dážď, keď nesie január, neteší sa hospodár.

Keď duje v januári severák, žito bude dobre sypať.

Keď január nie je pod snehom, beda poliam, lúkam a vrchom.

Keď január vodu pustí, v ľad ju zas marec zhustí.

Keď je v januári pekne, je pekné leto.

Keď včely v januári vyletujú, to nedobry rok ohlasujú.

1. január: Nový rok

Ak pripadne Nový rok nastredu, bude to priaznivý rok, mnoho vína, ale žiadny med.

Ak Nový rok pripadne na nedeľu, bude mierna zima,

ak pripadne na pondelok, veští to ostrú zimu.

Aký je deň Nového roka, taký bude celý rok.

Na Nový rok blato, na Veľkú noc sneh.

Na Nový rok, o slepačí krok. (deň je o niečo dlhší)

6. január: Tri krále

Na Tri krále mnoho hviezd - mnoho zemiakov.

Ak je na Tri krále jasno, zdarí sa pšenica.

Trojkráľovú zimu vlk nezožerie.

Na Tri krále, o krok ďalej.

NOVOROČNÉ VINŠE OD DETÍ

Šťastný Nový rok a

Veľký krok.

Nech sa šťastie na Vás smeje

Po celý nasledujúci rok.

Nech sa Váš úsmev rozžiari

A pustí Vás do šťastných dní.

Šťastie nech Vás stále hreje,

V žiari i v tmách bez nádeje.

Do srdc, duší vloží radosť

Šťastie pokoj stále.

(Danielka Kožáková, Rebeka Kislingerová 3.C)

Ohňostroj

Pusti dnes ohňostroj,

Nech neskazí ti to stroj.

Do polnoci hore buď

Potom ráno brata buď.

Poprajme si na Nový rok

Nech každý urobí väčší krok.

Nech Vás šťastie stále hreje,

A šťastie sa na Vás smeje.

(Natálka Wereszká, Matka Kozáková 3.C)

Šťastný Nový rok

A menší úrok.

Nech úrody veľa je

A rodina zdravá je.

Nech športuje každý

A je to tak navždy.

Nech každý z Vás má dobrý sen,

Urobí si tým krajší deň.

Nech Vás šťastie stále hreje

A slnko na Vás sa smeje.

Nech koledníkov vždy je dost',

Každý z toho má radosť.

Hurá, hurá do slávenia

Nech aj susedia to tiež vedia.

(Natálka Wereszká, Matka Kožáková 3.C)

Pre detičky z MŠ deti z ŠKD vyrobili aj darčeky, ktoré si po zápise aj s malou pozornosťou vzali domov. Zároveň sme vystavili práce detí, ktoré vyrábajú vo svojich oddeleniach pod vedením svojich vychovávateľiek.

darčeky pre prváčikov

výstavka prác detí v ŠKD

Výtvarná súťaž

Začiatkom januára bola v ŠKD vyhlásená výtvarná súťaž

„Už je zima, už je tu“.

Na túto tému mohli deti použiť ľubovoľnú výtvarnú techniku.
Do súťaže sa zapojili deti z tried:
Ferda Mravca, Trpaslíková, Smajlíková, Maťka Kubka, Krtková, Vláčiková, Lienková a Nemová.
Deti súťažili ako jednotlivci alebo pracovali v skupinách.

Dňa 6. februára 2015 sa všetky deti stretli na dolnej chodbe, kde pani vychovávateľka B. Sojková vyhodnotila výtvarnú súťaž. Súťaže sa zúčastnilo viac ako 60 detí a tak vybrať najkrajšie práce bolo veľmi ťažké. Po porade s ostatnými vychovávateľkami boli vyhodnotené dve kategórie:

I. Kategória – 1. a 2. ročník
II. Kategória – 3. a 4. ročník

Ceny do súťaže venovala vychovávateľka A. Vrúbelová, za čo jej veľmi pekne ďakujeme.

I. Kategória:

1. miesto
Lea Híblerová, Petka Orosová – trieda Maťka Kubka

2. miesto
Tamarka Hriňová – Smajlíková trieda

3. miesto
Simonka Uhrinová – trieda Ferda Mravca

II. Kategória

1. miesto
Maťka Kožáková – Lienková trieda

2. miesto
Lenka Vetráková – Krtková trieda

3. miesto
Lea Pytliaková, Viktorka Krokavcová – trieda Vláčik Tomáš

Redakčná rada: vychovávateľky: A. Vrábel'ová,
R. Súňaiová, Bc. B. Sojková, I. Némethová,
H. Pindiaková, J. Hegedúšová,
M. Czikóová, M. Svoreňová,
I. Kubišová a deti z ŠKD

